

Oprescu, Gheorghe; Atanasiu, Isabela; Papatulică, Mariana; Prisecaru, Petre

Research Report

State aid control in the sensitive sectors: Coal, steel, shipbuilding, motor vehicles

Pre-Accession Impact Studies II, No. 10

Provided in Cooperation with:

European Institute of Romania, Bucharest

Suggested Citation: Oprescu, Gheorghe; Atanasiu, Isabela; Papatulică, Mariana; Prisecaru, Petre (2004) : State aid control in the sensitive sectors: Coal, steel, shipbuilding, motor vehicles, Pre-Accession Impact Studies II, No. 10, European Institute of Romania, Bucharest

This Version is available at:

<https://hdl.handle.net/10419/74622>

Standard-Nutzungsbedingungen:

Die Dokumente auf EconStor dürfen zu eigenen wissenschaftlichen Zwecken und zum Privatgebrauch gespeichert und kopiert werden.

Sie dürfen die Dokumente nicht für öffentliche oder kommerzielle Zwecke vervielfältigen, öffentlich ausstellen, öffentlich zugänglich machen, vertreiben oder anderweitig nutzen.

Sofern die Verfasser die Dokumente unter Open-Content-Lizenzen (insbesondere CC-Lizenzen) zur Verfügung gestellt haben sollten, gelten abweichend von diesen Nutzungsbedingungen die in der dort genannten Lizenz gewährten Nutzungsrechte.

Terms of use:

Documents in EconStor may be saved and copied for your personal and scholarly purposes.

You are not to copy documents for public or commercial purposes, to exhibit the documents publicly, to make them publicly available on the internet, or to distribute or otherwise use the documents in public.

If the documents have been made available under an Open Content Licence (especially Creative Commons Licences), you may exercise further usage rights as specified in the indicated licence.

ANEXA 1.

DEROGĂRI OBTINUTE DE UNELE DINTRE ȚĂRILE CANDIDATE

CEHIA

Protocolul 2 la Tratatul de Asociere prevede unele măsuri premise de ajutor de stat acordat către 3 companii siderurgice: NOVÁ HUŤ, VÍTKOVICE STEEL și VÁLCOVNY PLECHU. Astfel, ajutoarele ce urmează a fi acordate în perioada 1997 – 2003 sunt considerate compatibile dacă respectă anumite condiții:

- nu se mai plătește nici un ajutor de stat către industria oțelului din Cehia după momentul aderării;
- sfârșitul perioadei de restructurare este 31 decembrie 2006;
- numai cele trei companii menționate sunt eligibile pentru ajutoare de stat;
- totalul ajutorului este determinat pe baza planurilor de restructurare aprobate de Consiliul European. Oricum însă, totalul ajutorului plătit între 1997 și 2003 este limitat la o sumă maximă de 14147425201 coroane, din care Nova Hut primește un maxim de 5700075201, Vitkovice Steel 8155350000 coroane, iar Valcovny Plechu Frydek Mistek – 2920000000 coroane. Ajutorul poate fi acordat o singură dată;
- Cehia trebuie să realizeze o reducere netă de capacitate de 590000 tone, în perioada 1997 – 2006; reducerea de capacitate care va fi luată în considerare trebuie să ia forma distrugerii fizice a echipamentelor respective, în vreme ce declararea falimentului uneia sau alteia dintre firme nu va fi considerată ca reducere de capacitate; pentru diminuarea capacității, este stabilit un program detaliat în una din anexele la protocol;
- Cehia trebuie să elimine barierele comerciale de pe piața cărbunelui, astfel încât să permită companiilor siderurgice accesul la cărbune la prețurile piețelor internaționale;
- condiții specifice pentru restructurarea fiecăreia dintre cele 3 companii beneficiare;
- monitorizare atentă din partea Comisiei și a Consiliului, inclusiv rapoarte semestriale din partea autorităților cehe;

CIPRU

Fără a ține cont de prevederile art. 87 și 88 din Tratatul CE, firmele care au obținut facilitățile prevăzute în secțiunea 28A a Legii privind impozitul pe venit înainte de 31 decembrie 2001, vor continua să beneficieze de ele până la data de 31 decembrie 2005.

MALTA

1. Fără a ține cont de prevederile art. 87 și 88 din Tratatul CE, Malta poate menține ajutorul de operare acordat sub formă de facilități fiscale în baza Regulamentelor 4 și 6 ale Legii privind promovarea afacerilor, până la 31 decembrie 2008, în măsura în care sunt respectate următoarele condiții:
  - suma anuală totală a ajutorului acordat unei firme nu depășește 7200 MTL pe salariat sau
  - dacă este calculată pe baza profiturilor eligibile pentru ajutor, suma anuală nu depășește 25000 MTL pe salariat în cazul în care rata redusă de impozitare aplicabilă este de 5%, respective 28000 MTL pe salariat dacă rata redusă de impozitare aplicabilă este 10% sau 15%.

2. Fără a ține cont de prevederile art. 87 și 88 din Tratatul CE, Malta poate aplica excepțiile de la plata impozitului corporativ obținute înainte de 30 noiembrie 2000 în baza Legii privind dezvoltarea industrială și a Legii privind porturile libere, cu respectarea următoarelor condiții:

- a. pentru întreprinderi mici și mijlocii, așa cum sunt acestea definite de legislația comunitară¹ și în conformitate cu practica CE, pînă la 31 decembrie 2011 inclusiv; în cazul în care are loc o fuziune, o achiziție sau orice alt eveniment similar implicînd beneficiarul unei astfel de excepții, facilitatea respectivă se anulează;
- b. pentru celelalte firme, în condițiile limitării ajutoarelor în modul următor:

i. Ajutor de stat pentru investiții cu caracter regional

- Ajutorul nu poate depăși 75% din costurile totale eligibile, în cazul în care firma a obținut exceptarea înainte de 1 ianuarie 2000; dacă exceptarea a fost obținută în cursul anului 2000, atunci ajutorul de stat nu poate depăși 50% din totalul costurilor eligibile ale investiției.
- Perioada luată în considerare la calcularea ajutorului ce urmează a se încadra în limitele de 75%, respectiv 50%, începe la 1 ianuarie 2001; orice ajutor obținut înainte de această dată nu va fi luat în calcul.
- Nu va exista nici un fel de impunere de rambursare a ajutorului, în cazul în care, la data aderării, firma depășește limitele menționate mai sus.
- Pentru calculul totalului ajutorului de stat, vor fi luate în considerare toate ajutoarele acordate beneficiarilor în legătură cu costurile eligibile, inclusiv ajutoarele acordate în baza altor scheme și indiferent de faptul dacă ajutoarele sunt acordate din surse locale, regionale, naționale sau comunitare.
- Costurile eligibile vor fi definite în conformitate cu Instrucțiunile comunitare privind ajutorul regional.
- Costurile eligibile care vor fi luate în calcul vor fi cele din perioada 1 ianuarie 1995 – 31 decembrie 2006, în termenii unui program de investiții adoptat de beneficiar nu mai târziu de 31 decembrie 2002 și notificat Ministerului pentru Servicii Economice al Republicii Malta până la 31 martie 2003.

ii. Ajutor de stat pentru instruirea angajaților, cercetare – dezvoltare și protecția mediului

- Ajutorul nu poate depăși pragurile de intensitate maxim admisibilă relevante în fiecare caz în parte.
- Perioada luată în considerare la calcularea ajutorului începe la 1 ianuarie 2001; orice ajutor obținut înainte de această dată nu va fi luat în calcul.
- Pentru calculul totalului ajutorului de stat, vor fi luate în considerare toate ajutoarele acordate beneficiarilor în legătură cu costurile eligibile, inclusiv ajutoarele acordate în baza altor scheme și indiferent de faptul dacă ajutoarele sunt acordate din surse locale, regionale, naționale sau comunitare.
- Costurile eligibile vor fi definite pe baza regulilor comunitare aplicabile fiecărui obiectiv în parte.

---

¹ Recomandarea Comisiei 96/280/EC din 3 aprilie 1996 referitoare la definirea întreprinderilor mici și mijlocii (OJ L 107, 30.4.1996, pag. 4).

- Nu va exista nici un fel de impunere de rambursare a ajutorului, în cazul în care, la data aderării, firma depășește limitele menționate mai sus.
  - Costurile eligibile care vor fi luate în calcul vor fi cele din perioada 1 ianuarie 1995 – 31 decembrie 2006, în termenii unui program de investiții adoptat de beneficiar nu mai târziu de 31 decembrie 2002 și notificat Ministerului pentru Servicii Economice al Republicii Malta până la 31 martie 2003.
- c. Orice ajutor acordat în baza celor două scheme de mai sus și care nu îndeplinește la data aderării condițiile menționate la punctul 2 va fi considerat ajutor de stat nou, în conformitate cu mecanismul privind ajutoarele existente descris în Anexa IV la capitolul 3 – Politica de protecție a concurenței - din Tratatul de Aderare.
- d. Malta va furniza Comisiei:
- i. în termen de două luni de la aderare, informații referitoare la îndeplinirea condițiilor specificate la punctul 2 de mai sus;
  - ii. până la sfârșitul lunii septembrie 2007, informații referitoare la costurile eligibile ale investițiilor efectiv realizate de către beneficiarii acestui program și, respectiv, la sumele totale primite ca ajutor de către aceștia.

3. Șantiere navale

- a. Fără a ține cont de prevederile art. 87 și 88 din Tratatul CE, dar cu respectarea condițiilor de mai jos, Malta poate acorda ajutoare pentru restructurare, în sumă maximă de 419491000 MTL, șantierelor de construcții navale Malta Drydocks și Malta Shipbuilding Company Limited (sau oricărui dintre succesorii lor legali), pentru perioada de restructurare 2002 – sfârșitul lui 2008, după cum urmează:
- ștergere a datoriilor de până la 300000000 MTL;
  - ajutor pentru investiții de până la 9983000 MTL, în conformitate cu planul de investiții de capital inclus în planul de restructurare;
  - ajutoare nerambursabile pentru pregătire profesională, de până la 4530000 MTL;
  - compensații pentru acoperirea costurilor sociale ale restructurării de până la 32024000;
  - ajutor destinat costurilor financiare de până la 17312000 MTL;
  - alte ajutoare destinate costurilor financiare legate de granturile pentru pregătire profesională și de subvențiile pentru investiții de capital, până la 3838000 MTL;
  - subvenții de operare până la 51804000 MTL. Acest ajutor de operare este descrescător în timp, în așa fel încât nu mai mult de 25% din suma ajutoarelor acordate până atunci să fie alocată în ultimii 4 ani ai planului de restructurare.

Fiecare dintre ajutoarele de mai sus nu trebuie să fie mai mare decât costurile pe care intenționează să le acopere și trebuie să fie limitat la minimul necesar pentru a atinge obiectivele programului de restructurare.

- b. Malta va realiza restructurarea șantierelor navale pe baza unui plan de restructurare care va avea drept obiectiv asigurarea deplinei viabilități a acestora nu mai târziu de sfârșitul perioadei de restructurare și cu respectarea următoarelor condiții:

- ajutorul va fi acordat o singură dată. Nici un fel de ajutor nu va mai fi acordat proprietarului șantierelor navale după data de 31 decembrie 2008;
  - numărul de ore-om disponibile pentru forța de muncă planificată la sfârșitul perioadei de restructurare (1410 persoane), pentru activitățile de construcție, reparație și conversie a navelor, va fi de 2,4 milioane ore-om pe an;
  - numărul de om-ore contractate pentru activitățile de reparații și conversie a navelor nu poate depăși 2035000 în fiecare din cei 10 ani care urmează începerii perioadei de restructurare;
  - construcția de nave, așa cum este definită de Regulamentul 1540/98, nu poate depăși o producție maximă anuală de 10000 tone brute compensate. Șantierele navale pot deduce din producția pe care o raportează următoarele operațiuni, cu condiția să le fi externalizat: ridicarea de schele, transport intern, servicii de pază, construcția de modele, servicii de curățenie pe nave etc.; tonajul total brut compensat al contractului în cauză poate fi astfel ajustat cu un procent aferent activităților externalizate menționate;
  - docul 1 al șantierului Malta Drydocks va fi închis pentru operațiuni de construcții, reparații și conversii de nave pentru o perioadă de 10 ani de la începerea perioadei de restructurare. Acesta nu poate fi utilizat decât pentru activități independente de actualii proprietari ai șantierului și în nici un caz pentru construcții, reparații sau conversii de nave;
  - în legătură cu reducerea necesară a forței de muncă utilizate la șantiere, Malta se va asigura că vor fi acoperite toate calificările necesare pentru buna desfășurare a activității;
  - programele de instruire profesională asociate planului de restructurare trebuie să respecte normele comunitare în domeniu;
  - orice ajutor acordat care nu respectă aceste condiții va trebui rambursat.
- c. În cazul în care viabilitatea șantierelor navale nu poate fi asigurată din cauza unor circumstanțe excepționale care nu au putut fi avute în vedere în momentul alcătuirii planului de restructurare, Comisia Europeană poate revizui condițiile de la punctul b, în conformitate cu procedura menționată în art. 88(1) al Tratatului CE. Înainte de începerea acestei proceduri însă, Comisia va trebui să ia cunoștință despre opinia Statelor Membre referitoare la existența circumstanțelor excepționale. Aceste opinii vor trebui să fie exprimate pe baza unei Recomandări a Comisiei și pe baza informațiilor și circumstanțelor relevante disponibile.

Suma totală prevăzută la punctul a nu poate fi depășită în nici o circumstanță.

- d. Malta va coopera în cadrul mecanismelor de monitorizare puse în funcțiune de către Comisie, inclusiv în cazul unor inspecții la fața locului efectuate de experți independenți, în perioada de restructurare;

Malta va prezenta anual Comisiei un raport referitor la implementarea planului de restructurare. Aceste rapoarte vor trebui să conțină toate informațiile relevante care să permită evaluarea de către Comisie a implementării planurilor de restructurare, inclusiv prețurile practicate de către șantierele navale pentru noile contracte de construcții sau reparații de nave. Rapoartele vor trebui să specifice tonajul brut compensat al activităților eligibile externalizate și să le ia în considerare în calculul tonajului brut compensat al fiecărui contract în parte. În cazul când construcția navei de întinde pe o perioadă de doi ani, tonajul brut compensat va fi „înghețat” la sfârșitul anului, pentru a evita orice fel de corecții retroactive. Șantierele navale vor trebui să prezinte contractele pentru activitățile externalizate menționate la punctul b.

Malta va trebui să prezinte aceste rapoarte în termen de două luni de la sfârșitul anului, începând cu luna martie 2003. Ultimul raport va fi prezentat până la sfârșitul lunii martie 2009, dacă între timp nu a intervenit o altă înțelegere cu Comisia Europeană.

POLONIA

1. Fără a lua în considerare prevederile art. 87 și 88 din Tratatul CE, Polonia va putea continua să aplice exceptările de la plata impozitului corporativ acordate înainte de 1 ianuarie 2001 în baza Legii privind Zonele Economice Speciale (ZES) din 1994, dar cu respectarea următoarelor condiții:

- a. pentru întreprinderi mici, așa cum sunt acestea definite de legislația comunitară și în conformitate cu practica CE, până la 31 decembrie 2011 inclusiv;

pentru întreprinderi mijlocii, așa cum sunt acestea definite de legislația comunitară și în conformitate cu practica CE, până la 31 decembrie 2010 inclusiv;

în cazul în care are loc o fuziune, o achiziție sau orice alt eveniment similar implicând beneficiarul unei astfel de exceptări, facilitatea respectivă se anulează;

- b. pentru celelalte firme, în condițiile limitării ajutoarelor în modul următor:

- i. Ajutor de stat pentru investiții cu caracter regional

- Ajutorul nu poate depăși 75% din costurile eligibile de investiții, în cazul în care firma a obținut permisul de ZES înainte de 1 ianuarie 2000. Dacă firma a obținut permisul în cursul anului 2000, atunci ajutorul nu poate depăși 50% din costurile eligibile de investiții.
- Dacă firma activează în sectorul vehiculelor cu motor², ajutorul nu poate depăși 30% din totalul costurilor eligibile de investiții.
- Perioada ce se va lua în considerare la calculul ajutoarelor ce trebuie să respecte pragurile de 75%, 50% și 30% (în industria vehiculelor cu motor) începe la 1 ianuarie 2001; orice ajutor primit înainte de această dată nu va fi inclus în calcul.
- Nu va exista nici un fel de impunere de rambursare a ajutorului, în cazul în care, la data aderării, firma depășește limitele menționate mai sus.
- Pentru calculul totalului ajutorului de stat, vor fi luate în considerare toate ajutoarele acordate beneficiarilor în legătură cu costurile eligibile, inclusiv ajutoarele acordate în baza altor scheme și indiferent de faptul dacă ajutoarele sunt acordate din surse locale, regionale, naționale sau comunitare.
- Costurile eligibile vor fi definite în conformitate cu *Instrucțiunile comunitare privind ajutorul regional*.
- Costurile eligibile ce pot fi luate în considerare sunt cele generate de activități incluse în permisul de ZES sau de un program decis în mod formal de beneficiar înainte de 31 decembrie 2002. Aceste costuri pot fi luate în considerare doar în cazul în care ele au fost realizate efectiv în perioada

---

² Așa cum este definit în Anexa C din "The Community Multisectoral framework on regional aid for large investment projects (OJ C 70, 19.3.2002, p. 8).

dintre intrarea în vigoare a schemei în conformitate cu Legea ZES din 1996 și data de 31 decembrie 2006.

- ii. Ajutor de stat pentru instruirea angajaților, cercetare – dezvoltare și protecția mediului
- Ajutorul nu poate depăși pragurile de intensitate maxim admisibilă relevante în fiecare caz în parte.
  - Perioada ce se va lua în considerare la calculul ajutoarelor începe la 1 ianuarie 2001; orice ajutor primit înainte de această dată nu va fi inclus în calcul.
  - Pentru calculul totalului ajutorului de stat, vor fi luate în considerare toate ajutoarele acordate beneficiarilor în legătură cu costurile eligibile, inclusiv ajutoarele acordate în baza altor scheme și indiferent de faptul dacă ajutoarele sunt acordate din surse locale, regionale, naționale sau comunitare.
  - Costurile eligibile vor fi definite în conformitate cu regulile comunitare specifice fiecăruia dintre obiectivele avute în vedere;
  - Nu va exista nici un fel de impunere de rambursare a ajutorului, în cazul în care, la data aderării, firma depășește limitele menționate mai sus.
  - Costurile eligibile ce pot fi luate în considerare sunt cele generate de activități incluse în permisul de ZES sau de un program decis în mod formal de beneficiar înainte de 31 decembrie 2002. Aceste costuri pot fi luate în considerare doar în cazul în care ele au fost realizate efectiv în perioada dintre intrarea în vigoare a schemei în conformitate cu Legea ZES din 1996 și data de 31 decembrie 2006.

Aceste aranjamentele tranzitorii vor intra în vigoare doar dacă Polonia a amendat Legea ZES, modificând în sensul celor de mai sus facilitățile acordate deja până la data de 31 decembrie 2000, atât întreprinderilor mici și mijlocii, cât și întreprinderilor mari și a compatibilizat toate ajutoarele individuale (în sensul condiționalităților de mai sus) până la data aderării. Orice ajutor acordat în baza Legii privind ZES și care, la data aderării, nu respectă condițiile menționate mai sus va fi considerat ajutor de stat nou, în conformitate cu mecanismul privind ajutoarele existente descris în anexa IV la Capitolul 3 – Politica de protecție a concurenței.

Polonia va trebui să furnizeze Comisiei:

- în termen de două luni de la data aderării, informații referitoare la îndeplinirea condițiilor de la punctul 1 de mai sus;
  - până la sfârșitul lunii februarie 2007, informații referitoare la costurile eligibile de investiții efectiv realizate de către beneficiari în baza legislației menționate, precum și asupra sumei totale a ajutoarelor de stat primite de beneficiari.
  - rapoarte din 6 în 6 luni referitoare la monitorizarea ajutoarelor primite de firme din industria vehiculelor cu motor.
2. Fără a lua în considerare prevederile art. 87 și 88 din Tratatul CE, Polonia poate acorda ajutoare pentru protecția mediului, cu respectarea următoarelor condiții:

- a. pentru investiții în protecția mediului ce urmăresc alinierea la standardele din Directivele Consiliului 76/464/EEC³, 82/176/EEC⁴, 83/513/EEC⁵, 84/156/EEC⁶ și 86/280/EEC⁷, până la 31 decembrie 2007, cu condiția ca intensitatea ajutorului să fie limitată la intensitatea aplicabilă conform hărții regionale. În cazul întreprinderilor mici și mijlocii, în înțelesul definiției comunitare, intensitatea poate să fie majorată cu 15 puncte procentuale;
- b. pentru investiții în protecția mediului ce urmăresc alinierea la standardele comunitare din Directivele Consiliului 91/271/EEC⁸ și 1999/31/EC⁹, până la datele specificate în Anexa XII la Capitolul 13 – Mediul înconjurător, secțiunea C, punctul 2 și secțiunea B, punctul 3, cu condiția ca intensitatea ajutorului să fie limitată la intensitatea regională aplicabilă. În cazul întreprinderilor mici și mijlocii, în înțelesul definiției comunitare, intensitatea poate să fie majorată cu 15 puncte procentuale;
- c. pentru investiții în protecția mediului ce urmăresc alinierea la standardele din Directiva Consiliului 96/61/EC¹⁰, pentru instalațiile existente și până la datele menționate în anexa XII la Capitolul 13 – Mediul înconjurător, secțiunea D, punctul 1, cu condiția ca intensitatea maximă să fie limitată la 30% din totalul costurilor eligibile de investiții;
- d. pentru investiții în protecția mediului ce urmăresc alinierea la standardele din Directiva Consiliului 96/61/EC, până la data de 31 decembrie 2007, pentru instalații existente dar care nu fac subiectul Anexei XII, Capitolul 13 – Mediul înconjurător, secțiunea D, punctul 1 din Tratat, cu condiția ca intensitatea ajutoarelor să fie limitată la 30% din costurile eligibile de investiții;
- e. pentru investiții în protecția mediului ce urmăresc alinierea la standardele din Directiva 2001/80/EC¹¹, pentru instalații existente și până la datele menționate în Anexa XII, Capitolul 13 – Mediul înconjurător, secțiunea D, punctul 2 din Tratat, cu condiția ca intensitatea ajutoarelor să fie limitată la 50% din costurile eligibile de investiții;
- f. costurile eligibile ale investițiilor în protecția mediului vor fi definite în conformitate cu secțiunea E.1.7. din *Instrucțiunile Comisiei cu privire la ajutorul de stat pentru protecția mediului înconjurător*¹² sau cu reguli care ulterior ar înlocui aceste instrucțiuni;

³ Council Directive 76/464/EEC on pollution caused by certain dangerous substances discharged into the aquatic environment of the Community (OJ L 129, 18.5.1976, p. 23), as amended.

⁴ Council Directive 82/176/EEC on limit values and quality objectives for mercury discharges by the chlor-alkali electrolysis industry (OJ L 81, 27.3.1982, p. 29), as amended.

⁵ Council Directive 83/513/EEC on limit values and quality objectives for cadmium discharges (OJ L 291, 24.10.1983, p. 1), as amended.

⁶ Council Directive 84/156/EEC on limit values and quality objectives for mercury discharges by sectors other than the chlor-alkali electrolysis industry (OJ L 99, 11.4.1984, p. 38), as amended.

⁷ Council Directive 86/280/EEC on limit values and quality objectives for discharges of certain dangerous substances included in List I of the Annex to Directive 76/464/EEC (OJ L 181, 4.7.1986, p. 16), as amended.

⁸ Council Directive 91/271/EEC concerning urban waste water treatment (OJ L 135, 30.5.1991, p. 40). Directive as amended by Commission Directive 98/15/EC (OJ L 67, 7.3.1998, p. 29).

⁹ Council Directive 1999/31/EC on the landfill of waste (OJ L 182, 16.7.1999, p. 1).

¹⁰ Council Directive 96/61/EC concerning integrated pollution prevention and control (OJ L 257, 10.10.1996, p. 26).

¹¹ Directive 2001/80/EC of the European Parliament and of the Council on the limitation of emissions of certain pollutants into the air from large combustion plants (OJ L 309, 27.11.2001, p. 3).

¹² OJ C 37, 3.2.2001, p. 3.

- g. aranjamentele tranzitorii menționate la literele a – f vor intra în vigoare doar dacă Polonia acordă ajutoare de stat în conformitate cu condițiile de mai sus.

SLOVACIA

1. Ajutor acordat unei firme din industria vehiculelor cu motor

- a. Fără a lua în considerare prevederile art. 87 și 88 din Tratatul CE, dar cu respectarea condițiilor menționate mai jos, Slovacia poate continua să acorde, până la sfârșitul anului fiscal 2008, scutirea de la plata impozitului pe venit în baza Hotărârii Guvernului Nr. 192/1998, unui beneficiar din industria vehiculelor cu motor, cu condiția ca ajutorul total acordat prin această scutire la plată să nu depășească 30% din costurile eligibile de investiții efectuate începând cu anul 1998.

Costurile eligibile vor fi definite pe baza *Instrucțiunilor privind ajutorul de stat regional*.¹³

- b. Slovacia va furniza Comisiei rapoarte de monitorizare conținând informații referitoare la:
  - i. la fiecare șase luni, informații referitoare la investițiile eligibile efectuate de către beneficiar și
  - ii. anual, informații referitoare la ajutorul de stat acordat beneficiarului în cadrul schemei menționate.

Slovacia trebuie să prezinte aceste rapoarte în maxim 4 luni după jumătatea sau finele anului, începând cu sfârșitul lunii aprilie 2003. Primele rapoarte trebuie să includă informații referitoare la perioada 1998 - 2002. Ultimul raport trebuie prezentat până la sfârșitul lunii august 2009, cu excepția cazului în care cele două părți au convenit altfel.

- c. Fără a ține cont de prevederile paragrafului precedent, prevederile privind monitorizarea din Regulamentul Consiliului 659/1999 - care descrie regulile detaliate de aplicare a art. 93 din Tratatul CE - se aplică.
- d. Dacă ajutorul total atinge nivelul maxim admisibil stabilit în paragraful a înainte de sfârșitul anului fiscal 2008, atunci exceptarea încetează, iar beneficiarul urmează să plătească impozitul normal pe venit, pentru partea din veniturile sale a căror exceptare de la plată ar determina depășirea nivelului maxim admisibil.

2. Ajutor acordat unei firme din industria oțelului

- a. Fără a lua în considerare prevederile art. 87 și 88 din Tratatul CE, dar cu respectarea condițiilor menționate mai jos, Slovacia poate continua să acorde, până la sfârșitul anului fiscal 2009, scutirea de la plata impozitului pe venit, în baza Legii 366/1999 privind impozitul pe venit, unui beneficiar din industria oțelului, cu respectarea următoarelor condiții:

---

¹³ OJ C 74, 10.3.1998, p. 9.

- i. beneficiarul își limitează producția și vânzările de produse plate (lamine la cald, lamine la rece, placate) în Uniunea Europeană lărgită. Limitele vor fi stabilite pe baza cifrelor referitoare la anul 2001. Începând cu anul 2002, beneficiarul poate majora anual cu 3% limita pentru producție și cu 2% pe cea pentru vânzări. Limita pentru vânzări intră în vigoare la data aderării. Producția unor tipodimensiuni specifice poate să varieze, cu condiția ca producția agregată să nu depășească limitele stabilite;
- ii. beneficiarul nu își va extinde grupele de produse finite existente la 13 decembrie 2002;
- iii. ajutorul total acordat beneficiarului nu va depăși suma de 500 milioane dolari. Ajutorul va fi acordat o singură dată și nu poate fi extins sau reînnoit în nici o circumstanță. Oorice ajutor acordat aceluiași beneficiar în perioada tranzitorie va fi inclus în suma maximă de 500 milioane dolari.
- iv. Beneficiarul își respectă obligațiile derivând din contractul de privatizare, referitoare la păstrarea numărului de angajați.

În cazul în care exceptarea de la plata impozitului este ajustată într-un asemenea mod încât să garanteze reducerea semnificativă a ajutorului total, fără a afecta însă viabilitatea firmei, Comisia Europeană poate revedea condițiile de mai sus în conformitate cu procedura stabilită în art. 88(1) din Tratatul CE. Înainte de începerea acestei proceduri, Comisia va lua la cunoștință despre opiniile Statelor Membre referitoare la faptul dacă reducerea propusă este într-adevăr semnificativă. Aceste opinii vor fi exprimate pe baza unei recomandări a Comisiei și a informațiilor relevante disponibile.

- b. Slovacia va transmite Comisiei și Consiliului, la fiecare șase luni, rapoarte de monitorizare conținând informații despre beneficiarul ajutorului de stat:
  - i. producția în tone pentru unele produse, cum ar fi tablă laminată la rece, tablă galvanizată, țevi sudate și altele;
  - ii. vânzările în tone, în Uniunea Europeană lărgită, pentru aceleași produse;
  - iii. dinamica în privința ocupării, în firmă și în regiunea respectivă, precum și progresele înregistrate în pregătirea concedierilor de personal;
  - iv. anual, costurile cu forța de muncă, în anul respectiv și de la momentul privatizării;
  - v. anual, profitul brut pentru anul fiscal și suma totală de ajutor.

Slovacia trebuie să prezinte aceste rapoarte în maxim 4 luni după jumătatea sau finele anului, începând cu sfârșitul lunii aprilie 2003. Primul raport trebuie să includă informații referitoare 2000, 2001 și 2002. Ultimul raport trebuie prezentat până la sfârșitul lunii aprilie 2010, cu excepția cazului în care se va conveni altfel între Comisie, Consiliu și Slovacia.

- c. Fără a ține cont de prevederile paragrafului precedent, prevederile privind monitorizarea din Regulamentul Consiliului 659/1999 - care descrie regulile detaliate de aplicare a art. 93 din Tratatul CE - se aplică.

- d. Dacă ajutorul total atinge nivelul maxim admisibil stabilit în subparagraful (a)(iii) înainte de sfârșitul anului fiscal 2009, atunci exceptarea încetează, iar beneficiarul urmează să plătească impozitul normal pe venit, pentru partea din veniturile sale a căror exceptare de la plată ar determina depășirea nivelului maxim admisibil.
- e. Dacă beneficiarul nu își îndeplinește condițiile rezultând din contractul de privatizare cu privire la menținerea numărului de angajați, ajutorul încetează, iar penalitățile prevăzute în contractul de privatizare vor trebui plătite.

UNGARIA

1. Scheme de ajutoare fiscale de 3 miliarde și, respectiv, 10 miliarde forinți

- a. Fără a lua în considerare prevederile art. 87 și 88 din Tratatul CE, Ungaria poate aplica facilitățile referitoare la plata impozitului pe venitul corporațiilor oferite înainte de 1 ianuarie 2003 în baza articolelor 21(7), (10) și (11) din Legea LXXXI din 1996 privind impozitul pe venitul corporațiilor și impozitul pe dividende și a art. 93 din Legea CXXV din 1999 privind Bugetul pe anul 2000 al Republicii Ungaria, cu respectarea următoarelor condiții:
  - i. pentru întreprinderi mici, așa cum sunt acestea definite de legislația comunitară și în conformitate cu practica CE, pînă la 31 decembrie 2011 inclusiv;

în cazul în care are loc o fuziune, o achiziție sau orice alt eveniment similar implicînd beneficiarul unei astfel de exceptări, facilitatea respectivă se anulează;

- ii. pentru celelalte firme, în condițiile limitării ajutoarelor în modul următor:

(aa) ajutor de stat pentru investiții cu caracter regional

- ajutorul regional nu poate depăși un maxim de 75% din totalul costurilor eligibile de investiții, în cazul în care firma a început investițiile înainte de 1 ianuarie 2000; dacă firma a început investițiile în cadrul schemei respective în perioada 2000 – 2002, ajutorul nu poate depăși 50% din totalul costurilor eligibile.
- dacă firma activează în sectorul vehiculelor cu motor, pragurile maxime menționate mai sus sunt 30%, respectiv 20%;
- perioada ce se va lua în considerare la calculul ajutoarelor începe la 1 ianuarie 2003; orice ajutor primit înainte de această dată nu va fi inclus în calcul;
- nu va exista nici un fel de impunere de rambursare a ajutorului, în cazul în care, la data aderării, firma depășește limitele menționate mai sus;
- pentru calculul totalului ajutorului de stat, vor fi luate în considerare toate ajutoarele acordate beneficiarilor în legătură cu costurile eligibile, inclusiv ajutoarele acordate în baza altor scheme și indiferent de faptul dacă ajutoarele sunt acordate din surse locale, regionale, naționale sau comunitare;
- costurile eligibile vor fi definite pe baza criteriilor ce rezultă din regulile comunitare referitoare la ajutorul regional;

- costurile eligibile ce pot fi luate în considerare sunt cele efectuate între 31 ianuarie 1997 și 31 decembrie 2005, în cadrul unui program formal conceput de către firmă nu mai târziu de 31 decembrie 2002 și notificat Ministerului ungar de finanțe până la 31 ianuarie 2003.

(bb) Ajutor de stat pentru pregătire profesională, cercetare-dezvoltare, ocuparea forței de muncă și investiții pentru protecția mediului

- ajutorul nu poate depăși intensitățile relevante pentru fiecare obiectiv în parte, ce decurg din aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE;
- perioada ce se va lua în considerare la calculul ajutoarelor începe la 1 ianuarie 2003; orice ajutor primit înainte de această dată nu va fi inclus în calcul;
- nu va exista nici un fel de impunere de rambursare a ajutorului, în cazul în care, la data aderării, firma depășește limitele menționate mai sus;
- pentru calculul totalului ajutorului de stat, vor fi luate în considerare toate ajutoarele acordate beneficiarilor în legătură cu costurile eligibile, inclusiv ajutoarele acordate în baza altor scheme și indiferent de faptul dacă ajutoarele sunt acordate din surse locale, regionale, naționale sau comunitare;
- costurile eligibile vor fi definite pe baza criteriilor rezultând din regulile comunitare valabile la 1 ianuarie 2003 pentru fiecare obiectiv în parte;
- costurile eligibile ce pot fi luate în considerare sunt cele efectuate între 31 ianuarie 1997 și 31 decembrie 2005, în cadrul unui program formal conceput de către firmă nu mai târziu de 31 decembrie 2002 și notificat Ministerului ungar de finanțe până la 31 ianuarie 2003.

(cc) În cazul investițiilor efectuate de beneficiarul ajutorului în infrastructură publică, ajutorul trebuie limitat la 100% din costurile efectuate până la și inclusiv 31 decembrie 2002.

Aranjamentele tranzitorii menționate în acest paragraf nu vor intra în vigoare decât în cazul în care condițiile de mai sus au fost îndeplinite.

- b. Orice ajutor acordat în baza legislației menționate și care, la data aderării, nu respectă condițiile menționate mai sus va fi considerat ajutor de stat nou, în conformitate cu mecanismul privind ajutoarele existente descris în anexa IV la Capitolul 3 – Politica de protecție a concurenței.
- c. Ungaria va furniza Comisiei:
  - i. informații referitoare la îndeplinirea condițiilor de la punctual a, în termen de două luni de la data aderării;
  - ii. până la sfârșitul lunii iunie 2006, informații referitoare la costurile de investiții efectiv realizate de către beneficiari, precum și la totalul ajutoarelor de stat primite;

2. Facilități fiscale acordate firmelor “off-shore”

- a. Ungaria poate acorda reduceri de la impozitul pe venitul corporațiilor acordate înainte de 31 decembrie 2003 în baza art. 4.28 și 19(2) din Legea LXXXI din 1996 privind impozitul pe venit și impozitul pe dividende, până la data de 31 decembrie 2005.
- b. în cazul în care are loc o fuziune, o achiziție sau orice alt eveniment similar implicând beneficiarul unei astfel de excepții, facilitatea respectivă se anulează;

3. Ajutoare de natură fiscală acordate de autorități locale

- a. Până la data de 31 decembrie 2007, Ungaria poate aplica reducerile de impozite de până la 2% calculate la veniturile nete ale firmelor, acordate de autoritățile locale pentru o perioadă de timp, în baza art. 6 și 7 din Legea C pe 1990 privind taxele locale, așa cum a fost amendată ulterior.
- b. Firmele care beneficiază de art. 21(7), (10) sau (11) din Legea LXXXI din 1996 privind impozitul pe venit și impozitul pe dividende sau de art. 93 din Legea CXXV din 1999 privind bugetul de stat pe anul 2000 sau de scheme de ajutoare care nu sunt compatibile cu art. 87 și 88 din Tratatul CE nu pot beneficia de aranjamentele tranzitorii menționate la punctul a.

ANEXA 2

EVOLUȚII ÎN INDUSTRIA OȚELULUI

2.2.1. Producția

Până în 1990, mai precis până la Memorandumul Bangemann, Comunitatea Economică Europeană a practicat politici industriale selective sau sectoriale, care au avut ca obiectiv îndeosebi ramuri strategice și energointensive. Prima politică sectorială a vizat carbunele și oțelul, două sectoare considerate strategice în anii ' 50 (într-o măsură mai redusă, în prezent), care au facut obiectul tratatului CECO.

Industria oțelului a rămas o ramură industrială de bază, având o importanță deosebită în cadrul economiilor naționale. Din acest considerent, în toate statele industrializate, siderurgia este puternic dezvoltată.

În anii 1950-1970, industria siderurgică a cunoscut cea mai puternică dezvoltare, când s-au înregistrat și cele mai ridicate ritmuri de creștere a producției și implicit a capacităților de producție. Astfel, producția mondială de oțel a crescut de la 189 milioane tone oțel brut în 1950 la 347 milioane tone în 1960 și la 595 milioane tone în 1970 (ritmul mediu anual de creștere fiind de 6,2%, respectiv 5,5%). Evoluția favorabilă a siderurgiei din această perioadă s-a datorat intensificării procesului de industrializare, în principal în țările dezvoltate, fapt care a necesitat un consum sporit de oțel.

Tabel nr.1

Evoluția producției mondiale de oțel

Anul	Mondial	Creștere medie anuală, %	
	milioane tone	Perioada	Mondial
1950	189	1950-1960	6,2
1960	347	1960-1970	5,5
1970	595	1970-1975	1,6
1980	716	1975-1980	2,2
1985	719	1980-1985	0,1
1990	770	1985-1990	1,4
1995	752	1990-1995	-0,5
2000	848	1995-2000	2,4
2001	846	2000-2001	-0,2

Sursa: *International Iron & Steel Institute, World Steel in Figures – 2002*

În următoarele 3 decenii (1970-2000) s-a înregistrat o încetinire a ritmului de creștere a cererii de consum în raport cu cel al producției de oțel, mai ales în țările dezvoltate, fapt ce a favorizat acumularea treptată a unui amplu excedent de capacități de producție. **Surplusul**

de capacități de producție a fost cea mai importantă problemă cu care s-au confruntat țările industrializate, de la criza energetică din anii 1970 și până în prezent.

Totodată au început să apară și alte probleme structurale, decurgând din scumpirea energiei, decalaje tehnologice, grad mare de concentrare a industriei în anumite zone, caracterul intensiv de forță de muncă al sectorului etc., care au exacerbât efectul excedentului de capacități, favorizând apariția periodică a unor puternice crize structurale în industria oțelului și impunând adoptarea unor importante programe de restructurare și modernizare, în scopul sporirii rentabilității și a menținerii competitivității.

Industria oțelului reprezintă un sector-cheie pentru economia și competitivitatea Europei, ocupând poziția de lider pe această piață, în ceea ce privește producția și metodele moderne de fabricație. Industria oțelului din Europa detine un avantaj competitiv comparativ cu principalii săi parteneri comerciali, grație eforturilor permanente întreprinse în domeniul cercetării/dezvoltării.

În consens cu dinamica producției mondiale, începând din anul 1950, **producția de oțel a UE** a crescut într-un ritm accelerat, înregistrând un record absolut în anul 1979, de 187 milioane tone. Deși, după anul 1980, ritmul de creștere a producției s-a încetinit sau chiar a înregistrat o stagnare, în anul 2000, producția de oțel a UE a înregistrat un al doilea nivel-record, de 165 milioane tone și o cifră de afaceri, în această perioadă, între 90 și 100 miliarde euro anual.

În anul 2000, Uniunea Europeană era principalul producător de oțel pe plan mondial, cu o producție reprezentând circa 20-21% din producția mondială. Industria utilizează, la data menționată, circa 280.000 persoane, dar asigură locuri de muncă pentru un număr de câteva ori mai mare de angajați în domeniile de utilizare finală și a reciclării oțelului.

UE este în același timp și cea mai amplă piață consumatoare de oțel din lume, iar peste 60% din producție era acoperită de 5 mari grupuri industriale, comparativ cu 23% în anul 1953.

2.2.2. Consumul

Consumul mondial aparent de oțel a crescut relativ moderat în anii 1995-1999, de la 651,3 milioane tone la 702,2 milioane tone și a atins un volum record în anul 2001, respectiv 765 milioane tone.

Pe zone geografice, consumul era concentrat, în anul 2001, în principal, în Asia (362,7 milioane tone, sau 47% din totalul mondial), urmată de **Uniunea Europeană (142 milioane tone, 18,6%)**, NAFTA (SUA, Canada, Mexic) cu 130,6 milioane tone sau 17%; aceste 3 regiuni concentrau peste 80% din consumul mondial de oțel, în anul 2001.

Principalele state consumatoare de oțel își acoperă necesarul intern în cea mai mare parte din producția proprie.

Și în cazul consumului se constată un grad ridicat de concentrare – un grup de zece țări deținând circa 70% din cantitatea de oțel consumată în lume.

Intensitatea consumului de oțel pe plan mondial și pe țări este un indicator care se referă la consumul de oțel raportat la unitatea de Produs Intern Brut (PIB) și se exprimă în grame/1\$. Cu cât acest indicator este mai mic, rezultă că țara respectivă utilizează mai eficient oțelul în industrie, în sensul că se realizează consumuri specifice reduse și se

valorifică în măsură sporită oțelurile superioare. De remarcat faptul că, în țările Uniunii Europene și în celelalte state dezvoltate, acest indicator se situează în jurul unui nivel considerat optim, de până la 20 gr./1\$, în timp ce în celelalte țări intensitatea consumului este mult mai mare, ca spre exemplu, în țările în tranziție din Europa, unde indicatorul depășește 100 gr./1\$.

2.2.3. Restructurarea industriei siderurgice

a) Reducerea capacităților excedentare și/ sau nerentabile

Industria oțelului din țările membre ale Uniunii Europene ca, de altfel, întreaga industrie mondială a oțelului s-a confruntat cu crize structurale periodice, care au condus la restructurări radicale în domeniu, la introducerea de noi tehnologii și procedee moderne de producție (pe parcursul anilor 90), care au avut un rol determinant în relansarea acestui sector. Procesul de privatizare, precum și fuziunile și achizițiile transnaționale au contribuit, de asemenea, la îmbunătățirea performanțelor competitive ale acestei industrii. Începând din 1998/1999, piața europeană a absorbit în totalitate producția de oțel a UE, rezultând o valoare importantă a exporturilor de produse finite.

Prima criză din industria comunitară a oțelului s-a produs după primul șoc petrolier (1973) și s-a datorat creșterii puternice a costurilor energetice, declinului structural al cererii și concurenței din partea noilor producători, mai ales a celor din estul Asiei. Majorarea disproporționată a capacităților de producție și întârzierea restructurării, cuplată cu opoziția acerbă a sindicatelor față de reducerea locurilor de muncă, au făcut necesară apelarea la subvenții crescânde, deși articolul 4 al CECO conținea o interdicție explicită a ajutoarelor de stat. Spre sfârșitul anilor '70, Comisia a organizat un cartel pe baza prevederilor articolului 58 al CECO, cu reduceri voluntare ale producției și cu intenția de a restrânge capacitățile. Începând din 1981, s-a adoptat un "Cod privind ajutoarele de stat pentru oțel", care a fost reînnoit periodic.

Consecințele nu au întârziat să apară: comerțul intracomunitar a fost restricționat, a fost operată o primă rundă de raționalizări importante de capacități de producție (cu 20 milioane tone, până în 1986), o reducere a locurilor de muncă (cu 300.000), precum și a ajutoarelor de stat și a ajutoarelor sociale. Protecționismul comercial, sub forma limitărilor cantitative ale importurilor și a măsurilor antidumping a reprezentat un instrument eficace al acestei politici industriale sectoriale.

În pofida acestui lung și complex proces de restructurare, o a **doua criză** a afectat industria oțelului după recesiunea din anii 1991-1993, când supracapacitatea de producție a creat dificultăți serioase în Germania (de est), Spania, Italia. La 25 februarie 1993, Consiliul a hotărât că restabilirea competitivității sectorului trebuia rezolvată, în principal, printr-o substanțială reducere a capacității de producție, cuplată cu eforturi în direcția soluționării problemelor sociale legate de disponibilizarea de personal și de restricționarea importurilor de oțel din țările în curs de dezvoltare. Consiliul a subliniat și necesitatea aplicării riguroase a Codului ajutoarelor de stat, dând asigurări că se va preocupa de faptul că derogările propuse în baza Articolului 95 al Tratatului CECO să contribuie la efortul de reducere a capacităților.

Pachetul de măsuri a înglobat nu numai stimulente financiare pentru acoperirea costurilor restructurării, ci și reglementări în planul concurenței, menite să permită evaluarea

măsurilor de raționalizare și restructurare precum și măsuri în sfera comerțului exterior menite să stabilizeze piața intracomunitară a oțelului.

Planul de restructurare al Comisiei Europene n-a avut succes din cauza nesușinerii sale de către toate firmele producătoare. După ce a constatat că măsurile propuse de industria oțelului pentru eliminarea excedentului de capacități s-au dovedit a fi insuficiente, Comisia a hotărât, în 1995, să le suspende parțial și să promoveze o politică de restrângere drastică a ajutoarelor de stat, de încurajare a privatizării și de restructurare a societăților cu capital de stat, raționalizare a capacităților învechite și ineficiente, reducere puternică a forței de muncă (cu peste 50% în 1996 față de 1986), și să treacă la înlăturarea contingentelor cantitative (cu excepția țărilor CSI) și a taxelor vamale.

În cursul anilor '90, nivelul ajutoarelor de stat acordate industriei siderurgice comunitare s-a redus de peste 10 ori, iar trendul a continuat în acest deceniu, ceea ce a făcut caduce prevederile tratatului CECO, expirat oricum în 2002. **În prezent, industria oțelului din UE este foarte puțin subvenționată și a devenit o ramură eficientă și competitivă pe plan internațional.**

Având în vedere continuarea tendinței de scădere a consumului de oțel în țările industrializate se preconizează, în continuare, noi reduceri de capacități în SUA, Japonia și, mai ales, în Uniunea Europeană.

În acest fel, capacitățile productive ar urma să se reducă cu încă circa 40 milioane tone oțel pe total țări dezvoltate, în perioada 1995-2005.

Pentru **Uniunea Europeană**, specialiștii apreciază că surplusul de capacități care urmează să fie redus, se situează între un minim de 19 milioane tone și un maxim de 26 milioane tone oțel.

b) Reducerea forței de muncă

Aplicarea măsurilor de restructurare, vizând în principal reducerea capacităților productive și perfecționarea tehnologiilor a condus la diminuarea constantă a forței de muncă, în special în statele cu siderurgie dezvoltată.

Astfel, pe ansamblul țărilor cu economie de piață (25 de țări principale producătoare de oțel), numărul total de salariați care lucrează în siderurgie (muncitori, specialiști, personal de conducere și administrativ) s-a redus permanent, de la 2,36 milioane angajați în 1974, la 1,39 milioane în 1990 și la 836 mii în anul 2000.

Așadar, în aceste 25 țări, reducerea forței de muncă în siderurgie a fost de circa 65%, în timp ce producția de oțel a crescut, în aceeași perioadă, cu peste 35%.

Detalii privind evoluția numărului de salariați în industria siderurgică din principalele țări producătoare sunt prezentate în tabelul următor:

Tabel nr.2

Evoluția numărului de angajați în industria oțelului, pe plan mondial

- mii angajați -

	1990	1995	2000

Austria	21	13	12
Belgia	26	24	20
Danemarca	1	1	1
Finlanda	10	7	7
Franța	46	39	38
Germania	125	93	78
Italia	56	42	39
Luxemburg	9	6	4
Olanda	17	13	12
Portugalia	4	3	2
Spania	36	25	22
Suedia	26	14	13
Marea Britanie	45	38	31
Uniunea Europeană	432	321	280
Canada	53	54	57
S.U.A.	204	171	153
Japonia	305	252	208
Total	1.388	1.059	836

Sursa: *International Iron and Steel Institute, 2001*

c) Productivitatea în siderurgie

Procesul de reducere a forței de muncă în țările dezvoltate a avut loc în paralel cu introducerea tehnologiilor avansate și cu perfecționarea activității de management.

În acest fel, s-a ajuns la o permanentă creștere a productivității, ceea ce a însemnat o creștere a cantității de produse siderurgice pe salariat – așa cum rezultă din datele prezentate în tabelul nr.3.

Tabel nr.3

Evoluția productivității muncii în principalele țări producătoare de oțel

- tone oțel brut/salariat -

	1990	1995	2000
Finlanda	290,00	355,56	571,0
Franța	413,04	464,10	531,0
Germania	307,20	462,64	540,0
Italia	455,30	678,05	639,0
Luxemburg	400,00	433,33	650,0
Olanda	317,65	492,31	508,0

Portugalia	186,50	...	...
Spania	358,33	552,00	677,0
Suedia	173,08	222,73	392,0
Marea Britanie	349,02	463,16	525,0
Canada	232,08	266,67	284,0
S.U.A.	439,71	546,78	636,0

Sursa: *International Iron and Steel Institute, 2000*

În general, se apreciază că o productivitate de peste 400 tone/salariat poate fi considerată ca foarte bună – în special în societățile unde se realizează o structură superioară a producției, din punct de vedere al calității oțelurilor și al sortimentației tipo-dimensionale.

Industria siderurgică a UE prezintă cel mai ridicat indice de productivitate (peste 600 tone/salariat), comparativ cu 500-550 tone/salariat, în celelalte țări dezvoltate și cu 100-150 tone/salariat în țările est-europene și C.S.I.

În plus, în ultimii 20 de ani, industria oțelului în UE a reușit să realizeze o reducere cu 40% a consumului specific de energie pe tona de oțel. S-a reușit utilizarea metalului reciclat pentru 40% din producția de oțel, făcând din oțel cel mai reciclabil material pe plan mondial, au fost reduse emisiile de CO₂ cu 60% față de ultimii 40 de ani și cu 20% față de ultimul deceniu. Totuși nivelul de CO₂ continua încă să reprezinte 6% din emisiile totale.

În țările în tranziție, productivitatea este de 4-5 ori mai redusă comparativ cu țările dezvoltate, fapt care se datorează atât tehnologiilor învechite cât, mai ales, unui număr mare de angajați care lucrează în activități auxiliare, cum sunt serviciile și alte domenii care nu au legătură cu producția.